

**Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 145/05
21.03.2005. godina
Beograd**

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Janka Lazarevića, predsednika veća, Dragomira Milojevića, Milene Inić-Drecun, Gorana Čavline i Bate Cvetkovića, članova veća i savetnika Gordane Burlić, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih AA i BB, zbog krivičnog dela težak slučaj razbojništva iz člana 169. stav 1. u vezi člana 168. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije, odlučujući o žalbama optuženog AA, njegovog branioca i branioca optuženog BB, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Beogradu K.br. 550/04 od 4.11.2004. godine u sednici veća održanoj 21.3.2005. godine u smislu člana 375. Zakonika o krivičnom postupku, u prisustvu optuženog AA i njegovog branioca, a u odsustvu uredno obaveštenog Republičkog javnog tužioca, doneo je

P R E S U D U

Uvaženjem žalbi optuženog AA, njegovog branioca i branioca optuženog BB, PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Beogradu K.br. 550/04 od 4.11.2004. godine samo u pogledu odluke o kazni, tako što Vrhovni sud Srbije optužene AA i BB, zbog krivičnog dela težak slučaj razbojništva iz člana 169. stav 1. u vezi člana 168. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije, za koje su navedenom presudom oglašeni krivim, osuđuje na kazne zatvora u trajanju od po 3 (tri) godine u koju se optuženom AA uračunava vreme provedeno u pritvoru od 16.3.2004. godine, pa do pravosnažnosti presude, a najduže do isteka izrečene kazne zatvora.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Beogradu K.br. 550/04 od 4.11.2004. godine optuženi AA i BB su oglašeni krivim za krivično delo težak slučaj razbojništva iz člana 169. stav 1. u vezi člana 168. stav 1. KZ RS u saizvršilaštvu u vezi člana 22. Osnovnog krivičnog zakona i osuđeni na kaznu zatvora u trajanju od po 4 (četiri) godine u koju se optuženom AA uračunava vreme provedeno u pritvoru od 16.3.2004. godine, pa do pravosnažnosti presude, a najduže do isteka izrečene kazne zatvora. Optuženima je izrečena i mera bezbednosti obavezno lečenje narkomana u ustanovi za izvršenje kazne zatvora, a vreme provedeno na lečenju se uračunava u izrečene kazne zatvora. Optuženi se oslobođaju plaćanja troškova krivičnog postupka i paušala. Oštećeni VV se upućuje da imovinsko-pravni zahtev ostvaruje u parničnom postupku.

Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavio optuženi AA zbog povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni s predlogom da se pobijana presuda preinači i optuženom izrekne znatno blaža kazna.

Žalbu je blagovremeno izjavio i branilac optuženog AA zbog odluke o kazni, s predlogom da se pobijana presuda preinači u smislu žalbenih navoda.

Žalbu je blagovremeno izjavio i branilac optuženog BB zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s predlogom da se pobijana presuda ukine u odnosu na ovog optuženog i predmet vrati istom суду na ponovno suđenje.

Republički javni tužilac u podnesku Ktž.br. 269/05 od 10.2.2005. godine predložio je da se žalba optuženog AA, njegovog branioca i branioca optuženog BB odbiju kao neosnovane, a prvostepena presuda potvrdi.

Vrhovni sud je u sednici veća, održanoj u smislu člana 375. ZKP, u prisustvu optuženog AA i njegovog branioca, a u odsustvu uredno obaveštenog Republičkog javnog tužioca, razmotrio spise predmeta, ispitač pobijanu presudu, ceno navode u žalbama, predlog Republičkog javnog tužioca, pa nalazi:

Žalbe su neosnovane.

Pobijana presuda ne sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka, niti povredu krivičnog zakona, na koje Vrhovni sud, kao drugostepeni sud, u smislu člana 380. stav 1. tačka 1. i 2. ZKP, pazi po službenoj dužnosti.

Pobijajući utvrđeno činjenično stanje, optuženi AA i posebno, branilac optuženog BB pobijaju pravilnost ocene izvedenih dokaza ističući da između optuženih nije bilo dogovora, da optuženi BB ni na koji način nije učestvovao u izvršenju ovog krivičnog dela, da nije znao da se u nekoj sobi nalazi oštećeni, da razvaljivanje vrata spavaće sobe od strane optuženog BB ne može biti opravданje za ovakvu presudu, odnosno konkretno da je nad oštećenim primenjena bilo kakva sila, da kod optuženog BB ne postoji svest o izvršenju ovog krivičnog dela, već da eventualno postoje elementi nekog drugog krivičnog dela.

Po oceni Vrhovnog suda, žalbenim navodima se ne dovodi u sumnju da su optuženi AA i BB kritičnom prilikom na način i pod okolnostima kako je to opisano u izreci prvostepene presude učinili krivično delo koje im je stavljen na teret. Naime, izvedenim dokazima je utvrđeno da su ovi optuženi u sastavu grupe i upotrebom sile kao i pretnjom da će neposredno napasti na život i telo oštećenog VV, oduzeli od oštećenog novac u iznosu od 6.000,00 dinara, 175 evra, pištolj marke "CZ", kalibra 7,65 mm, fabričkog broja C_____, snajperski nišan sa lovačkog karabina, tri ručna časovnika od čega jedan marke "Lonžin", jedan zlatan sat sa tri brilijanta, zlatan lančić sa priveskom u vidu dukata "Franje Josipa", zlatan muški prsten sa monogramom, medaljon od zlata, zlatnu ogrlicu, zlatnu narukvicu, burmu, u nameri da prisvajanjem ovih pokretnih stvari, pribave sebi protivpravnu imovinsku korist. Tako su optuženi AA i BB zajedno sa GG, protiv koga je postupak razdvojen, u toku noću 26.1.2004. godine ušli u kuću oštećenog VV, u DD. Optuženi BB je najpre ušao kroz prozor podruma, a potom otvorio vrata na terasi gde su čekali AA i GG. Sva trojica su na glavama imali fantomke sa otvorima za oči, nos i usta, a GG je imao i pištolj. Optuženi su od GG saznali da je oštećeni prodao lokal ĐĐ i očekivali su da u kući pronadu novac od te prodaje. Optuženi su poznavali oštećenog i njegovog sina sa kojim su se družili, pa su i ranije ulazili u kuću oštećenog. Znali su da se soba oštećenog nalazi na spratu, popeli se uz stepenice, pa je GG držeći pištolj u ruci prišao krevetu na kome je spavao oštećeni, legao preko njega, odnosno stavio mu nogu na stomak i uperio mu baterijsku lampu u oči i pištolj u usta, pa kada se oštećeni probudio, rekao mu da je to oružana pljačka i tražio novac. Kako oštećeni nije priznao da kod sebe ima novac, jedan od ovih momaka je zaključao vrata sobe, ali im je ispašao ključ i vrata su ostala zaključana. Tada je optuženi BB, koji se nalazio van sobe, sa druge strane vrata i koga su ova dvojica pozvala da razvali vrata, to i učinio, ali nije ulazio u sobu, već je pretres vršio u drugim prostorijama. Tako je oštećeni pokazao samo 185 evra i 6.000,00 dinara, bili su nezadovoljni ponuđenim iznosom, pa su nastavili da mu prete i da ga maltretiraju. GG mu je stavio jastuk na glavu, gušio ga, zatim vojničkim bajonetom koji je pronašao u sobi oštećenog, skinuo pižamu oštećenom, prislonio bajonet na polni organ oštećenog, preteći da će mu ga odseći, da će mu odseći prste, nos i uši, izbio oštećenom jedan Zub. Oštećeni se opirao, pomerajući se u jedan ugao sobe. Optuženi AA je pokušavao da ga veže selotejp trakom, ali nije uspeo. Pa su ga izveli iz spavaće sobe i odveli u sobu njegovog sina, gde su uspeli da ga vežu, preteći mu da će njegovog sina maltretirati i da se on nalazi u podrumu. Optuženi su potom izvršili pretres cele kuće i na tavanu kuće pronašli jednu limenu kutiju u koju je oštećeni čuvaо porodični nakit, dok su optuženi AA i BB pretraživali i garažu kuće.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja nesumnjivo je utvrđeno da je kod optuženih postojao prethodni dogovor o načinu izvršenja, a samim tim i umišljaj, koji se sastoji u tome da svako od njih učestvuje sa drugim optuženim u oduzimanju tuđe pokretne stvari, da bi njenim prisvajanjem pribavili sebi protivpravnu imovinsku korist, uz upotrebu sile ili pretnje. Za postojanje ovog krivičnog dela dovoljno je da je i samo jedan od učesnika upotrebio silu ili pretnju, ako su se ostali sa tim saglasili, odnosno dovoljno je da i samo jedan od učesnika preduzima radnju izvršenja krivičnog dela, a drugu radnju koja ne predstavlja radnju izvršenja krivičnog dela, ali je u neposrednoj vezi sa tom radnjom i kojom se doprinosi izvršenju krivičnog dela, pod uslovom postojanja svesti o zajedničkom delovanju, te su radnje koje su ostali preduzimali, prihvatali kao svoje, pa se neosnovano žalbom branioca optuženog BB ističe da nije bilo dogovora, odnosno da ovaj optuženi ni na koji način nije učestvovao u izvršenju ovog krivičnog dela. Ne mogu se prihvati ni navodi žalbe da optuženi BB nije primenjivao silu nad oštećenim, s obzirom na to da je način izvršenja krivičnog dela uz upotrebu oružja - pištolja i vojničkog bajoneta, uzvikivanjem "ovo je oružana pljačka, budi miran, reci nam gde je sef, gde si stavio pare od bežanije," stavljajući mu jastuk na glavu, stvorilo ozbiljno uverenje odnosno strah kod optuženog da će oružje u slučaju jačeg otpora biti stvarno i upotrebljeno. Upravo zbog toga ne može se govoriti da je kod optuženog BB postojala zabluda, odnosno da ne postoji svest o izvršenju ovog krivičnog dela, već da se eventualno radi o nekom drugom krivičnom delu. Kod ovog krivičnog dela krivična odgovornost se zasniva na umišljaju koji obuhvata svest o delima koja čine ovo krivično delo i to na direktnom umišljaju uz koji postoji namera pribavljanja protivpravne imovinske koristi, što je utvrđeno

kod oba optužena za ovo krivično delo, pa i za optuženog BB.

Pravno kvalifikujući utvrđeno činjenično stanje, pravilno je prvostepeni sud postupio kada je našao da u radnjama optuženog AA i BB stoje zakonska obeležja krivičnog dela težak slučaj razbojništva iz člana 169. stav 1. u vezi člana 168. stav 1. KZ RS u vezi člana 22. OKZ.

Pobjijajući prvostepenu presudu u delu odluke o kazni optuženi AA i njegov branilac su istakli da je prvostepeni sud pravilno utvrdio olakšavajuće okolnosti, ali da im prilikom odmeravanja kazne nije dao odgovarajući značaj koji one imaju, te da je trebao izreći blažu kaznu.

Ispitujući prvostepenu presudu u delu odluke o kazni, Vrhovni sud nalazi da su žalbe optuženog AA i njegovog branioca, samim tim i žalba branioca optuženog BB, osnovane. Od olakšavajućih okolnosti, sud je na strani oba optužena cenio njihovo delimično priznanje izvršenja krivičnog dela, da se radi o mladim ljudima, da su do sada neosuđivani, dok otežavajućih okolnosti nije bilo, imajući u vidu društvenu opasnost izvršenog krivičnog dela, društvenu opasnost optuženih kao učinilaca krivičnog dela, nastalu posledicu, stepen krivično-pravne odgovornosti optuženih, posebno da su njihove sposobnosti da shvate značaj dela i upravljaju svojim postupcima bile smanjene do stepena bitnog, ali ne i bitno, usled toga što su delo učinili u fazi heroinske zavisnosti, da je motiv izvršenja krivičnog dela dobijanje sredstava za kupovinu narkotika koje koriste.

Međutim, po oceni Vrhovnog suda, izrečene kazne su strožije nego što je to nužno sa stanovišta svrhe kažnjavanja, nalazeći da olakšavajuće okolnosti nisu cijene u dovoljnoj meri, posebno lične i porodične prilike optuženih, pa s obzirom na to da su po svojoj prirodi i značaju, posmatrane u sklopu društvene opasnosti izvršenog krivičnog dela i optuženih kao učinilaca, dakle da se može očekivati da će se i blažom kaznom – kaznom zatvora u trajanju od po tri godine ostvariti svrha kažnjavanja iz člana 33. OKZ u okviru opšte svrhe krivičnih sankcija iz člana 5. stav 2. OKZ, pa je i preinačio prvostepenu presudu u pogledu odluke o kazni kako je to navedeno.

Pravilno je prvostepeni sud postupio kada je optuženima izrekao meru bezbednosti obavezno lečenje narkomana, imajući u vidu nalaz i mišljenje, kao i predlog veštaka psihijatra.

Iz izloženog, na osnovu člana 391. ZKP, odlučeno je kao u izreci presude.

Zapisničar Predsednik veća

Gordana Burlić, s.r. sudija,

Janko Lazarević, s.r.

Za tačnost otpravka

zz